

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI
NR NK-N.4131.154.13.2016.AS

DRM, OKC

Urząd Miejski w Wołowie
Sekretariat /1/

Wpłynęło 25-02-2015

Załącznikowy
Podpis *[Signature]*

Wrocław, 18 lutego 2016 r.

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1515)

stwierdzam nieważność

załącznika nr 1 oraz załącznika nr 2 do uchwały Nr XXIV/139/2016 Rady Miejskiej w Wołowie z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie ustalenia kryteriów wraz z liczbą punktów w postępowaniu rekrutacyjnym do klas pierwszych szkół podstawowych i gimnazjów prowadzonych przez Gminę Wołów oraz określenia dokumentów niezbędnych do potwierdzenia spełniania tych kryteriów we fragmentach „jestem świadoma/y odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Uzasadnienie

Na sesji z dnia 28 stycznia 2016 r., działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz art. 20 e ust. 3 i 4 oraz art. 20zf pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r., poz. 2156), Rada Miejska w Wołowie podjęła uchwałę XXIV/139/2016 w sprawie ustalenia kryteriów wraz z liczbą punktów w postępowaniu rekrutacyjnym do klas pierwszych szkół podstawowych i gimnazjów prowadzonych przez Gminę Wołów oraz określenia dokumentów niezbędnych do potwierdzenia spełniania tych kryteriów.

Uchwała ta wpłynęła do organu nadzoru dnia 8 lutego 2016 r.

W toku badania legalności uchwały Organ Nadzoru stwierdził, że załącznik nr 1 oraz załącznik nr 2 do uchwały we fragmentach „jestem świadoma/y odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia” naruszają w sposób istotny art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. Nr 88 poz. 553 ze zm.) w związku z art. 20 e ust. 3 i 4 ustawy o systemie oświaty.

W § 2 uchwały Rada Miejska w Wołowie ustaliła kryteria wraz z liczbą punktów w postępowaniu rekrutacyjnym do klas pierwszych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Wołów. W § 3 uchwały Rada Miejska w Wołowie ustaliła kryteria wraz z liczbą punktów w postępowaniu rekrutacyjnym do klas pierwszych gimnazjów prowadzonych przez Gminę Wołów. Jako dokumenty potwierdzające spełnienie kryteriów Rada wskazała: oświadczenie rodzica/opiekuna prawnego o zamieszkaniu kandydata na terenie Gminy Wołów, oświadczenie rodzica/opiekuna prawnego o uczęszczaniu rodzeństwa kandydata do tej samej szkoły. Wzory powyższych oświadczeń zostały określone przez Radę w załącznikach nr 1 i 2 do uchwały.

Oba załączniki zawierają fragment o treści „jestem świadoma/y odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Należy wskazać, że wymienione w § 2 i 3 uchwały oświadczenia składa się w związku ze spełnieniem następujących kryteriów: 1) kandydat zamieszkuje poza obwodem szkoły, ale jest mieszkańcem Gminy Wołów, 2) rodzeństwo kandydata uczęszcza do szkoły, do której składany jest wniosek, 3) rodzeństwo kandydata uczęszcza do tego samego gimnazjum.

Wymóg złożenia tych oświadczeń z odwołaniem się do odpowiedzialności karnej, przewidziany w załącznikach do badanej uchwały, nie znajduje oparcia w podstawie prawnej podjętej uchwały.

Żaden przepis - w szczególności wskazany w podstawie prawnej art. 20 e ust. 3 i 4 ustawy o systemie oświaty - nie daje możliwości nakładania przez organ stanowiący gminy na rodziców (opiekunów) dzieci uczestniczących w postępowaniu rekrutacyjnym obowiązku składania wymienionych wyżej oświadczeń pod groźbą odpowiedzialności karnej. Wprawdzie zgodnie z art. 20 t ust. 6 ustawy o systemie oświaty: oświadczenia, o których mowa w ust. 2, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.". Klauzula ta zastępuje

pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Jednak w art. 20 t ust. 2 ustawy o systemie oświaty zostały wymienione tylko: oświadczenie o wielodzietności rodziny kandydata, oświadczenie o nieposiadaniu żadnych kwalifikacji zawodowych przez kandydata oraz oświadczenie o dochodzie na osobę w rodzinie kandydata - jeżeli organ prowadzący określił kryterium dochodu na osobę w rodzinie kandydata. Tymczasem Rada Miejska w Wołowie wśród ustalonych przez siebie kryteriów nie zamieściła ani kryterium wielodzietności, ani kryterium dochodowego.

W myśl art. 233 § 1 Kodeksu karnego karze podlega ten, kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę. Zgodnie natomiast z art. 233 § 6 przywołanego kodeksu przepisy § 1-3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej. Z powyższego unormowania wynika, że przestępstwem jest złożenie fałszywego oświadczenia, na przykład w kwestionariuszach lub formularzach, warunkiem jednak odpowiedzialności za złożenie fałszywego oświadczenia jest to, by przepis ustawy, na podstawie której oświadczenie jest składane, przewidywał możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

Jeżeli ustawodawca zamierza nadać wymagany oświadczeniom składanym przez zainteresowane podmioty rygor odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń (zeznań), to rygor ten wprowadza wprost do ustawy i dopiero wówczas, w razie przeniesienia kompetencji na organ stanowiący gminy do podjęcia uchwały, winien przewidzieć w treści upoważnienia wymóg pouczenia o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń (zeznań).

Tymczasem przepisy ustawy o systemie oświaty przewidują taką możliwość w przypadku prowadzenia postępowania rekrutacyjnego, jak wyżej już wskazano, wyłącznie wobec oświadczenia o wielodzietności rodziny kandydata, oświadczenie o nieposiadaniu żadnych kwalifikacji zawodowych przez kandydata oraz oświadczenia o dochodzie na osobę w rodzinie kandydata - jeżeli organ prowadzący określił kryterium dochodu na osobę w rodzinie kandydata. Ustawowego upoważnienia dla organu stanowiącego nie można zaś domniemywać.

Mając powyższe na uwadze, ustalenie w załącznikach do badanej uchwały obowiązku złożenia oświadczenia o znajomości przepisów kodeksu karnego o odpowiedzialności za podanie danych niezgodnych z rzeczywistością wykracza poza zakres kompetencji organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do kształtowania zawartości uchwały ustalającej wzór tego oświadczenia i stanowi istotne naruszenie przepisu art. 20 e ust. 3 i 4 oraz art. 20zf pkt 1 ustawy o systemie oświaty.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, którą należy wnieść za pośrednictwem organu nadzoru - Wojewody Dolnośląskiego. Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje ich wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Wojewoda Dolnośląski

Paweł Hreniak